

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 133
van **GWENNY DE VROE**
datum: 22 november 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Bosbeleid in Vlaanderen - Audit Rekenhof ANB

In 2016 onderzocht Het Rekenhof of het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) bij ontbossingen zijn adviesverlening op een effectieve wijze uitvoert en de compensatieplicht goed opvolgt.

A. Ontheffing, vergunning en compensatie

De principes rond ontbossing zijn decretaal en reglementair verankerd. Het Rekenhof concludeerde dat de interne richtlijnen voor de advisering echter niet geactualiseerd waren en het ANB de afgelopen jaren geen kwaliteitscontroles meer heeft uitgevoerd op de naleving ervan.

1. Op welke manier werd de interne werking van het ANB inmiddels geoptimaliseerd?
Op welke manier zal de minister werk maken van een intern controlesysteem?
2. Werden er inmiddels kwaliteitscontroles uitgevoerd binnen het ANB?
Zo ja, op welke manier en wat waren hiervan de belangrijkste conclusies?
Zo niet, wanneer plant de minister deze controles?

Volgens het Rekenhof heeft het ANB geen beoordelingskader om te beslissen of een beroep noodzakelijk is wanneer de vergunningverlener geen rekening houdt met het advies van het ANB.

3. Werd er inmiddels werk gemaakt van een beoordelingskader?
Zo ja, op welke manier werd dit kader opgesteld?
Zo niet, waarom werd er nog geen werk gemaakt van een beoordelingskader?

De gegevens, adviezen en beslissingen over ontbossing registreert het ANB in een ontbossingsdatabank. De invoer verloopt echter onvoldoende nauwgezet, waardoor risico's ontstaan op foute overzichten en praktische problemen bij de opvolging van de compensatieplicht, aldus het Rekenhof.

4. a) Op welke manier werd de gegevensuitwisseling geoptimaliseerd?
b) Wat is de stand van zaken van de verbeteringen aan de ontbossingsdatabank?

- c) Worden de gegevens nog steeds manueel ingegeven?

Tijdens de gedachtewisseling in mei 2016 over ontbossing en compensatie erkende het ANB de achterstand in de controle van de compensaties. Die zou worden weggewerkt voor de start van 2017.

5. Wat is de stand van zaken van het wegwerken van de achterstand in controles van de compensaties?
6. Hoe evalueert de minister de nieuwe entiteit relatiebeheer binnen het ANB?

B. Uitvoering van de compensatieplicht

Volgens het Rekenhof wordt de compensatieplicht, zowel de financiële compensatie als de compensatie in natura niet altijd correct nageleefd of uitgevoerd.

De compensatieplicht in natura wordt dus uitgevoerd, maar leidt niet in alle gevallen tot een goed resultaat. Volgens het Rekenhof bestaat het risico dat de burger zijn plicht niet nakomt. Financiële compensatie van een ontbossing komt beduidend meer voor dan compensatie in natura.

7. Welke maatregelen heeft de minister genomen om tot een daadwerkelijke compensatie van ontbossingen en effectieve bebossing op het terrein te komen?
8. Op welke manier wordt compensatie in natura gestimuleerd?
9. Plant de minister een optimalisatie van de terreincontroles om de naleving van de compensatieplicht na te gaan?

C. Bossencompensatiefonds

De Vlaamse overheid doet sinds 2011 via projectoproepen een beroep op de lokale besturen om de bebossingsopdracht uit te voeren: ze subsidieert grondaankopen van lokale besturen om bossen aan te leggen. Elk projectvoorstel wordt voorgelegd aan een provinciale dienst en finaal beoordeeld door een jury. Er zijn opmerkelijke verschillen in de quotering tussen de provinciale diensten onderling, en al zeker tussen de provinciale diensten en de jury. Die inconsistentie is te wijten aan de vaak vage omschrijvingen in de beoordelingsrichtlijnen. Ook blijken veel openbare besturen hun bebossingsopdracht maar laattijdig uit te voeren, een betere opvolging dringt zich op, aldus het Rekenhof.

10. Wat is de stand van zaken van de optimalisatie van de beoordelingsrichtlijnen voor de projectoproepen voor lokale besturen?
11. Op welke manier wordt de bebossingsopdracht van de lokale besturen na de goedkeuring van de projectoproepen opgevolgd? Hoe zal deze procedure worden geoptimaliseerd?

D. Werking Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)

Het team Relatiebeheer van het ANB probeert op alle vlakken een goede relatie te hebben met de lokale besturen. Er wordt gewerkt met aanspreekpunten, die ondersteuning bieden zonder het werk van de lokale besturen in hun plaats te doen.

12. Hoe evalueert de minister de werking van het team relatiebeheer van het ANB? Voor welke uitdagingen staat deze afdeling binnen ANB?

Tijdens de gedachtewisseling in het Vlaams Parlement werd duidelijk dat een knelpunt binnen het bosbeleid de versnippering van machtigingen en vergunningen is. Slechts een derde is Vlaams. De lokale vergunningen worden nergens gecentraliseerd. Een centraal, digitaal vergunningsregister zou soelaas kunnen brengen.

13. Wat is de stand van zaken van een centraal, digitaal vergunningsregister?
14. Wat is de stand van zaken van het onderzoek naar het potentieel van verhandelbare bossencompensatierechten?

ANTWOORD

op vraag nr. 133 van 22 november 2017

van **GWENNY DE VROE**

1. Om de afstemming te behouden en te verbeteren, werd een overleg over de provincies heen georganiseerd, werd de richtlijn vernieuwd en werd de interne kwaliteitscontrole uitgevoerd en de resultaten ervan besproken. Er werd ook gezorgd voor een functiescheiding tussen de dossierbehandelaar en de financiële administratie zodat de overschrijvingsformulieren met het bedrag van de boscompensatie vertrekken vanuit de financiële afdeling.
2. Er wordt jaarlijks een kwaliteitscontrole uitgevoerd. De eerste kwaliteitscontrole ging door in november 2016. Deze controle bestond uit een combinatie van gerichte dossierkeuze (woonparken) en een ad random geselecteerd, vast aantal dossiers per provincie. Alle dossierbehandelaars waren betrokken bij deze controle, zodat deze controle bijdraagt tot kennisuitwisseling en leidt tot verdere evolutie naar een zo uniform mogelijke adviesverlening. De belangrijkste conclusie is steeds voldoende aandacht te hebben voor een strikte opvolging van de interne richtlijn bij het behandelen van de dossiers. De volgende kwaliteitscontrole is voorzien in januari 2018.
3. Het beoordelingskader werd uitgewerkt en op 18 mei 2016 vastgesteld op de directieraad van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).
4. a) Er gebeurt een systematische controle van de afgeleverde adviezen met de al dan niet ontvangen vergunningen van de lokale besturen. Eventueel ontbrekende vergunningen worden opgevraagd. Voor het garanderen van de volledige inning van de bijdragen, wordt er een overeenstemmingscontrole gedaan tussen de financiële gegevens en de gegevens uit de ontbossingsdatabank.

b) De oplevering van de databank is voorzien op 1 januari 2018.

c) Ja.
5. Begin november was de achterstand in 3 van de 5 provincies volledig weggewerkt. De achterstand in de overige 2 provincies wordt verder aangepakt.
6. Met betrekking tot het bosbeleid werd door de dienst Relatiebeheer, in samenwerking met de inhoudelijke experts en teams, een aantal acties uitgewerkt om de informatie vlotter toegankelijk te maken.
 - Alle informatie op de website met betrekking tot bomen en bossen werd grondig doorgenomen en gecheckt op zijn volledigheid en accuraatheid. De definitie van bos werd toegevoegd. Er is ook een interactief beslissingsdiagram dat helpt om de toch vaak ingewikkelde materie vlotter te kunnen doorlopen.
 - Binnen het ANB wordt de informatie rond bomen en bossen opnieuw onder de aandacht gebracht van alle medewerkers. Relatiebeheer is bezig met het bezoeken van alle inhoudelijke teams en brengt hier steeds de vernieuwde website en de hoofdlijnen van het bosbeleid onder de aandacht. Medewerkers die meer informatie wensen, kunnen aansluiten bij de 5 Brunchboxen die momenteel rond dit thema worden georganiseerd. Ook is er een nieuwe cursus in het open aanbod van Inverde over dit thema.

- Relatiebeheer brengt deze vernieuwde informatie ook bij externe klanten onder de aandacht:
 - In de periode november–februari wordt dit thema toegelicht op de provinciaal georganiseerde ontmoetingsmomenten van milieu- en stedenbouwkundige ambtenaren.
 - Er werd een kompasnaald, een infofiche die opgesteld is voor lokale besturen en eerstelijnsinformatie bevat over een bepaald onderwerp, opgesteld over het kappen van bomen.
 - In de laatste nieuwsbrief aan gemeentelijke ambtenaren werd gevraagd de afschriften van de verleende vergunningen, met speciale aandacht voor het boscompensatieformulier, zo snel mogelijk na de beslissing te verzenden naar het ANB.
7. De maatregelen maken deel uit van het actieplan voor de audit van het Rekenhof over bossencompensatie. Al de opgenomen acties dragen bij tot deze doelstellingen, in het bijzonder hebben 2 ervan een grote bijdrage aan effectieve bebossing.
 - Het ANB stelde een meerjarenplanning op voor het inhalen van de bebossingsachterstand op de terreinen die werden aangekocht met middelen uit het fonds. Deze planning wordt uitgevoerd en van nabij opgevolgd. Nieuw aangekochte terreinen worden systematisch opgenomen in de beplantingskalender en binnen een redelijke termijn bebost.
 - Het instellen van systematische terreincontroles van de compenserende bebossingen.
 8. De keuze over de wijze van compenseren ligt in eerste instantie in handen van de ontbosser. Op regelgevend vlak heeft de Vlaamse Regering wijzigingen doorgevoerd ten voordele van compensatie in natura: ontbossingen groter dan 3 ha moeten verplicht in natura gecompenseerd worden en de bosbehoudsbijdrage werd verhoogd tot 3,5 euro/m². Daarnaast brengt een privé-initiatief via de website www.boscompenseren.be ontbossers en eigenaars van te bebossen grond in contact.
 9. Het ANB werkte een systematiek uit voor alle terreincontroles die verbonden zijn aan haar werking. Tweemaandelijks ontvangen de lokale medewerkers een lijst van uit te voeren terreincontroles waarvan de effectieve uitvoering en resultaten door de lokale leidinggevendenden opgevolgd worden. De centrale dienst monitort de effectieve uitvoering.
 10. Op 14 juli 2017 werd het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer definitief goedgekeurd en werden de beoordelingscriteria voor de oproep aankoop te bebossen gronden hierin verankerd.
 11. De effectieve bebossing van percelen aangekocht door lokale besturen met middelen uit het Bossencompensatiefonds wordt geïntegreerd opgevolgd via het terreincontrolesysteem voor alle subsidies.
 12. De dienst Relatiebeheer focust op de klantgerichtheid van de organisatie.
 13. In het kader van de omgevingsvergunning zal een centraal digitaal omgevingsvergunningenregister worden opgebouwd. Een aantal voorbereidende acties werd hiervoor al ondernomen. In de loop van 2018 en 2019 worden verdere stappen gezet om de vergunningsinformatie op een correcte manier te verzamelen en te kunnen ontsluiten. Dit heeft immers impact op de IT-systemen van de lokale besturen.
 14. Het onderzoek naar het potentieel van verhandelbare compensatierechten werd opgeleverd op 31 juli 2017.